

Motion till riksdagen 2016/17:2446

av **Anders Forsberg m.fl. (SD)**

Jordbruk

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för ett svenskt konkurrenskraftigt jordbruk och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sätta upp mål för Sveriges självförsörjningsgrad och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en skatt på vägslitage inte införs och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en skatt på handelsgödsel inte införs och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Jordbruksverket bör arbeta för tidigarelagda och snabbare utbetalningar av direktstöd och miljöersättningar och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kompensera de svenska mjölkbönderna för merkostnader på grund av högre krav i djurskyddet och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en översyn av den svenska djurskyddslagstiftningen bör ske för en mer målstyrd i stället för detaljstyrd djurskyddslagstiftning, där djurens hälsa främst är i fokus, och tillkännager detta för regeringen.
8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om djuromsorgsprogrammen och tillkännager detta för regeringen.
9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda möjligheterna att kunna stödja avbyttjänster till animalieproducenter och tillkännager detta för regeringen.
10. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att fortsatt arbeta för en långsiktig svensk livsmedelsstrategi där Konkurrenskraftsutredningens förslag införlivas i strategin, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödja satsningar på innovation och utveckling inom livsmedelssektorn och tillkännager detta för regeringen.

12. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att främja exporten av svenska livsmedel genom att arbetet med lands- och anläggningsgodkännanden prioriteras och tillkännager detta för regeringen.
13. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stödja livsmedelsföretagen med kompetensutveckling när det gäller export och tillkännager detta för regeringen.
14. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det är viktigt att säkerställa kompetensförsörjningen för de gröna näringarna och att anpassa utbildningarna mer efter näringens behov, särskilt i fråga om bristyrken, och tillkännager detta för regeringen.
15. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att mer offentliga medel bör riktas till behovsdriven forskning som stärker konkurrenskraften inom jordbruks- och trädgårdssektorn och tillkännager detta för regeringen.
16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppdra åt Formas och SLU att tydligare redovisa vilka andelar av forskningen som går till behovsdriven forskning samt vilka behov denna forskning svarar emot och tillkännager detta för regeringen.
17. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda lantbrukets möjligheter att i högre grad få tillgång till riskkapital samt underlätta för generationsskiften och inträden i jordbruket och tillkännager detta för regeringen.
18. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för en minskad onödig byråkrati för lantbruksnäringen och tillkännager detta för regeringen.
19. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Jordbruksverket fortsatt behöver arbeta för förenklade regler och generösare tolkningar för landsbygdsprogrammen och direktstöden och tillkännager detta för regeringen.
20. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att kompetensen hos de myndigheter och de kontrollanter som utför kontroller behöver säkerställas och tillkännager detta för regeringen.
21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att felaktiga tvärvillkorsavdrag ska betalas tillbaka till lantbrukarna och tillkännager detta för regeringen.
22. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att rimliga sanktions- och återkravsbelopp bör gälla vid felaktigheter och tillkännager detta för regeringen.
23. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att jordbruk ska klassas som miljöpåverkande verksamhet i stället för som för närvarande en miljöfarlig verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för enklare förprovning av nya djurstallar och tillkännager detta för regeringen.
25. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för enklare handläggning för miljötillstånd och anmälan av animalieproduktion och tillkännager detta för regeringen.
26. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att fler djurslag och fler sorters slaktavfall ska kunna brännas i gårdspannor och värmeverk och tillkännager detta för regeringen.
27. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det behöver ske en översyn kring spridning och hantering av stallgödsel och tillkännager detta för regeringen.

28. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att slam i högre grad bör kunna brännas och återföras som växtnäring och tillkännager detta för regeringen.
29. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vattendirektivet och dess förslag till åtgärder måste präglas av kostnadseffektiva åtgärder och en balans mellan god vattenmiljö och ett hållbart, konkurrenskraftigt jord- och skogsbruk och tillkännager detta för regeringen.
30. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att den svenska animalieproduktionen i ökad utsträckning ska kunna baseras på närproducerade fodermedel och tillkännager detta för regeringen.
31. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en ökad svensk odling av proteinfoder och tillkännager detta för regeringen.
32. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Kemikalieinspektionen och dess arbete med godkännanden av bekämpningsmedel och tillkännager detta för regeringen.
33. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda utformningen av differentierad bekämpningsmedelsskatt och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

För Sverigedemokraterna handlar landsbygd om att ge goda förutsättningar för människor som lever, bor och verkar där. Med detta sagt så kan vi inte nog betona att Sverige utgör en helhet och vi tror att det som är bra för landsbygden är bra för hela landet.

Det har blivit allt svårare att bo och tjäna sitt uppehälle på landsbygden. Många unga människor ser sig tvingade att söka sig till de större städerna, trots att man inget hellre vill än att stanna kvar i sin hembygd. Det är idag alldeles för svårt att driva och utveckla företag på landsbygden.

En sverigedemokratisk landsbygdspolitik har sin utgångspunkt i lönsamt jordbruk och skogsbruk. Dessa näringar ger upphov till långa förädlingskedjor och stimulerar företagsamhet, sysselsättning och skatteintäkter på landsbygden.

Många i Sverige tar det öppna varierade kulturlandskapet för givet, helt enkelt eftersom man inte riktigt inser att om ingen brukar marken så växer den igen. Den som emellertid förstår sambandet mellan det brukade, öppna landskapet och ett livskraftigt lantbruk kommer förmodligen vilja ha lantbruket kvar.

Vi i Sverigedemokraterna vill inte alla gånger se den där skarpa linjen mellan människa och natur. Mänsklig närvaro i naturen är en förutsättning för att den ska upplevas. Jordbruk, skogsbruk, fiske och givetvis också turism är dessutom på många sätt betydelsefulla näringar för Sverige.

Vi i Sverigedemokraterna har en öppen och positiv inställning gentemot både konventionell och ekologisk odling och anser att dessa produktionsformer kan och bör samexistera. Svensk miljölagstiftning är relativt strikt och vi har inga negativa synpunkter gentemot konventionella odlare eller deras konsumenter. Emellertid ser vi också positivt på att det ekologiska alternativet existerar som ett sätt för lantbrukare att höja sin lönsamhet genom att i högre grad diversifiera och nischas sin produktion. Det är överhuvudtaget viktigt att producenter och konsumenter möts och att de konsumenter som är beredda att betala mer för olika kvalitéer har möjlighet att få sina behov

tillfredsställda. Att ekologisk odling skulle vara ett problem eftersom det kräver större areal är inte ett relevant argument i en svensk kontext.

EU-medlemskapet har medfört en tuff konkurrens för de svenska bönderna. På EU:s inre marknad konkurrerar svenska bönder med aktörer i övriga medlemsländer och måste då följa EU:s regelverk. Samtidigt finns omfattande lagstiftning vad gäller till exempel miljö och djurhållning, som i många fall är specifik för Sverige. Därtill är den svenska byråkratin ofta mer nitisk än i andra EU-länder vad gäller genomförande av EU-lagstiftning. Generellt sett innebär detta stora konkurrensnackdelar för svenska bönder, vilket resulterar i konkurser och raserade livsverk. Många av dem som överlevt hittills har gjort det på bekostnad av en orimlig arbetsbörda och obefintlig lönsamhet eller rentav förlust.

Sverigedemokraterna eftersträvar att Sverige ska omförhandla villkoren för Europeiska unionen med det långsiktiga målet att återföra beslutsmakten till Sverige. Tills vidare är det dock viktigt att vi på bästa sätt tar vara på de stöd som lantbruket kan få av Europeiska unionen för att stärka det svenska jordbruket. Vi motsätter oss ytterligare maktöverföring till EU och vill i stor utsträckning använda riksdagens rätt att under den tidiga granskningsperioden stoppa lagförslag eller delar av dem som inte är förenliga med subsidiaritetsprincipen. Likväl är det viktigt att försöka påverka EU:s gemensamma jordbrukspolitik i en för Sverige positiv riktning.

En förutsättning för ett varierande kulturlandskap och mycket av vår biologiska mångfald är ett livskraftigt jordbruk. Öppna och levande landskap kan inte lagstiftas fram, det finns bara om det är lönsamt att bedriva jordbruk och hålla djur.

Sverige har kanske världens mest djur- och miljövänliga jordbruk, en tradition som vi i Sverigedemokraterna i princip vill bevara. Den nuvarande trenden, emellertid, medför en ständigt minskande svensk jordbruksproduktion vilket per automatik innebär ökad import av livsmedel från länder med lägre ambitioner på miljö- och jordbruksområdet. Det kan inte vara bra varken för djur eller natur.

Självförsörjningsgrad

Trots relativt goda geografiska förutsättningar för ett både miljövänligt och högproduktivt jordbruk har den så kallade självförsörjningsgraden i Sverige sjunkit under 50 procent. Det innebär att vi, räknat i kronor och ören, producerar mindre än hälften av de livsmedel vi konsumerar. Detta är resultatet av att politiker i decennier har negligerat lantbrukarnas villkor. Effektivisering och sammanslagning till större produktionsenheter är i viss utsträckning en normal utveckling, men den dramatiska tillbakagången i produktionsvolymen är det inte. Jordbruket i Sverige har med full kraft drabbats av politikernas klåfingrighet i form av byråkrati och ett brett spektrum av regler och förordningar.

Förhoppningsvis behöver man inte föreställa sig att Sverige kommer att hotas av svält, men vi i Sverigedemokraterna anser att det är en i grunden sund tanke att vi bevarar kunskapen och traditionen att producera våra egna livsmedel. Det är inte bara en ekonomisk fråga, utan handlar också om miljö, djurvälstånd, kulturarv och kulturgeografi. Därför anser vi i Sverigedemokraterna att man inom arbetet med livsmedelsstrategin behöver sätta upp tydliga mål för självförsörjningen. Vi anser att det långsiktiga målet bör vara att nå 100 procents självförsörjningsgrad avseende de livsmedel som är möjliga att producera traditionellt och naturligt i Sverige.

Konkurrenskraften

Skatt på bränsle är en viktig inkomstkälla för staten, men genom så kallad återföring av koldioxidskatt har vi, netto, en lägre skatt för lantbruk och skogsbruk. Problemet är att lantbruks- och skogsbruksföretag fortfarande betalar mer skatt på bränsle än i våra grannländer. Vi i Sverigedemokraterna vill sänka skatten på diesel för lant- och skogsbruket till den nivå som råder i Danmark, alltså 0,60 SEK/liter. Svenska bönder konkurrerar helt enkelt på samma marknad som danska bönder och vi anser därför att det är rimligt att skattenivån är densamma. Detta är en relativt billig reform, men som definitivt innebär en lättnad för de enskilda lantbrukarna. I slutändan kommer vi också tjäna på att fler lantbruk kommer att kunna vara verksamma i Sverige.

Vägslitageskattekommitténs förslag riskerar att ytterligare missgynna många av de landsbygdsnära näringarna utifrån en internationell konkurrenssituation. Utredningen gör inga överväganden avseende geografiska eller sektorsvisa undantag och en vägslitageskatt skulle främst påverka negativt de glesare landsbygderna och de regioner som idag inte har tillgång till alternativet järnväg.

Vi i Sverigedemokraterna motsätter oss regeringens nuvarande landsbygdsfientliga politik och är starkt kritiska till fortsatt höjda skatter på bensin och diesel, samt minskade möjligheter till reseavdrag för arbetspendling. Därtill motsätter vi oss med kraft införande av en ny skatt på handelsgödsel.

Mjölkböndernas situation

Sveriges mjölkbönder har i flera år haft en pressad situation. Priset på mjölk var redan lågt när det till följd av Rysslands importstopp från sommaren 2014 sjönk till för producenterna katastrofalt låga nivåer. Fluktuationer i pris på jordbruksprodukter är i sig naturligt och geopolitiska faktorer kan självklart vara mycket svårberäknliga.

Problemet för Sveriges mjölkbönders del är att producenterna redan innan priset gick ned brottades med onormalt höga produktionskostnader till följd av svensk särslagstiftning och skattesatser som är högre i Sverige. Svensk mjölkproduktion kan inte heller sägas vara något särintresse. Varje mjölkgård som lägger ner sin verksamhet leder till att ca 5 arbetstillfällen försvinner.

Svensk mjölkproduktion skapar viktiga arbetstillfällen och bidrar till en livskraftig och levande landsbygd. Vi i Sverigedemokraterna anser att vi först och främst har ett nationellt ansvar att säkerställa svensk mjölkproduktions fortlevnad. Därför föreslår vi i vår budget en kraftig sänkning av skatten på diesel för jord- och skogsbruk till dansk nivå och sänkta löneavgifter.

Det är viktigt att vi säkerställer en rimlig lönsamhet för mjölkbönderna. För att uppnå detta behöver mjölkproduktionen även minska inom EU. Vi stödjer därför införandet av ett frivilligt kvotssystem för mjölkproduktionen. Jordbruksverket bör också arbeta vidare för tidigarelagda och snabbare utbetalningar av direktstöd och miljöersättningar.

Betesersättning mjölkkor

Sverige är det enda landet i EU med lagstadgat beteskrav, vilket innebär att korna måste beta utomhus mellan 2 och 4 månader, beroende på klimat. Bete ger korna bättre hälsa och möjlighet till naturligt beteende. Betande djur bidrar också till andra värden som

exempelvis öppna landskap och biologisk mångfald. Vi anser att det är i harmoni med våra ambitioner gällande djurvälstånd att kor ska beta utomhus sommartid, men vi kan inte blunda för att det innebär en konkurrensnackdel för bönderna i och med att arbete och kostnader tillkommer.

Vi i Sverigedemokraterna vill därför införa en betesersättning till mjölkorna. För den enskilde näringsidkaren skulle det innebära en ekonomisk lättnad och en viktig åtgärd för att värdesätta vår svenska mjölkproduktion.

Djuromsorg

Sverige har en av världens mest omfattande djurskyddslagstiftningar och många duktiga djuruppfödare. Vår lagstiftning kring djuromsorg är unik och går mycket längre än vad andra stora livsmedelsproducerande konkurrentländer använder. En god djuromsorg uppnås i de flesta fall för att lantbrukaren eftersträvar att djuren ska växa och må bra. Det är bevisat att en god djurhälsa och god tillväxt och produktion hänger intimt samman.

Vi ser positivt på en mer målstyrd djurskyddslagstiftning, där djurens hälsa främst är i fokus och som är anpassad till dagens animalieproduktion och dess behov.

Sverigedemokraterna stödjer också till exempel införandet av en förenklad läkemedelsanvändning för mjölkproduktionen och vill i övrigt se över hur man kan minska byråkratin och underlätta vardagen för lantbrukare utan att ge avkall på våra höga miljö- och djurvälståndsambitioner.

Sverigedemokraterna ser positivt på att näringarna tar fram egna djuromsorgsprogram där djuromsorgen förstärks samtidigt som de senaste vetenskapliga och tekniska landvinningarna kan tas tillvara. Djurvälståndsprogrammet är även ett sätt för att förbättra konkurrenskraften för svensk animalieproduktion. Programmen kan bidra till både ökad djurvälstånd, förbättrad djurhälsa, en ökad investeringsvilja samt stimulera nya innovationer och teknikutveckling.

Avbyttjänst

Många i Sverige förstår inte vilken press och vilken arbetsbörda det innebär att bedriva animalieproduktion. Det innebär ofta tungt arbete varje dag, veckan runt, året runt.

Många företagare kan stänga sin verksamhet några veckor och ta semester, men den som arbetar med animalieproduktion kan inte utan vidare lämna sina djur. För att ta semester måste man alltså som regel själv betala någon för att utföra daglig tillsyn av djuren. Många löser detta genom att aldrig ta semester, vilket innebär en stor risk socialt, hälsomässigt och i slutändan för de djur som bonden har ansvar för.

I hög utsträckning är och förblir detta den enskilde näringsidkarens ansvar. Sverigedemokraterna vill emellertid utreda hur ett statligt medfinansierat stöd till en avbyttjänst för animalieproducenter skulle kunna utformas.

En svensk livsmedelsstrategi

Sverigedemokraterna ser positivt på regeringens initiativ att ta fram en svensk livsmedelsstrategi. Livsmedelsproduktionen har en stor potential och de gröna näringarna sysselsätter uppskattningsvis 400 000 personer i Sverige och svensk

livsmedelsindustri har ett beräknat exportvärde motsvarande 70 miljarder kronor. Vi ser att det är av största vikt att många av Konkurrenskraftsutredningens förslag blir verklighet inom den nationella livsmedelsstrategin. Insatserna är höga, en fortsatt kraftgång för det svenska jordbruket vi hittills sett sedan EU-inträdet skulle kunna leda till 20 000 förlorade jobb direkt kopplade till näringen och ytterligare 20 000–25 000 förlorade arbetstillfällen inom branscher som är indirekt påverkade utvecklingen för de gröna näringarna.

Vi anser att regeringen fortsatt bör arbeta för att stödja satsningar på innovation och utveckling inom livsmedelssektorn. För att främja exporten av svenska livsmedel bör arbetet med lands- och anläggningsgodkännanden prioriteras. Små och medelstora livsmedelsföretag kan behöva stöd med kompetensutveckling för att bli bättre på att exportera svenska livsmedel.

Kompetensförsörjning

Konkurrenskraftsutredningen föreslår att SLU i samarbete med näringslivet, samt svensk och internationell expertis inom universitet och högskola, får i uppdrag att analysera och lämna förslag till hur kompetensförsörjningen för primärproduktionen kan stärkas genom högre utbildning. Utredningen föreslår också att viktiga kunskapsområden för att stärka konkurrenskraften prioriteras inom ramen för kompetensutveckling och rådgivning inom landsbygdsprogrammet.

Genom anpassade utbildningar för ändamålet, både på gymnasie- och högskolenivå, kan det skapas goda förutsättningar för framgångsrika företag och tillgång till kompetent arbetskraft. Sverigedemokraterna anser att det är viktigt att säkerställa kompetensförsörjningen för de gröna näringarna och att anpassa utbildningarna mer efter arbetslivets behov, särskilt i fråga om bristyrken.

Forskning och utveckling

Sverigedemokraterna anser att offentliga medel i högre utsträckning bör riktas till behovsdriven forskning som stärker konkurrenskraften inom jordbruks- och trädgårdssektorn. Vi anser att regeringen bör beakta detta i arbetet med sin nästa forsknings- och innovationsproposition.

Ytterligare medel för forskning och utveckling behövs inom vissa strategiska områden för att förbättra produktionsprocesserna, stärka den inre effektiviteten och för att öka marknadskunnandet.

Vi vill även uppdraga åt Formas och SLU att tydligare redovisa vilka andelar av forskningen som går till behovsdriven forskning samt vilka behov denna forskning svarar emot.

Generationsskiften och ägarbyten

Generationsskiften och företagsöverlåtelser kommer i allt högre grad innebära stora kapitalinsatser. Utvecklingen går också mot nya typer av ägare och helt andra krav för att kunna överlåta och investera i jordbruks- och trädgårdsföretag. I det sammanhanget är utformningen av jordförvärvs- och arrendelagstiftningen viktig. Sverigedemokraterna

vill därför utreda lantbrukets möjligheter att i högre grad få tillgång till riskkapital samt underlätta för generationsskiften och inträden i jordbruket.

Regler och byråkrati

Antalet lagkrav inom lantbruket har mer än fördubblats på 20 år. Enligt en nyligen gjord utvärdering från hushållningssällskapen kunde det konstateras att det finns krav på att lantbrukarna ska föra 22 stycken olika journaler. Lantbrukarna måste för 36 stycken olika verksamheter eller handlingar göra anmälan eller söka tillstånd. Bakgrunden till den politiska risk som företagen möter är alla de lagar och regler som riksdagen fattar beslut om och som således kan påverkas av våra politiker. Enligt näringslivets näringslivsnämnd så har svenska företag cirka 1 200 lagar att följa, 2 200 förordningar och 8 100 föreskrifter samt allmänna råd att ta hänsyn till. När det gäller de landsbygdsnära näringarna så berörs dessa av cirka 400 unika lagar och regler.

Många lantbrukare upplever att de är underkastade en rent drakonisk byråkrati och känner dessutom att de befinner sig i ständigt underläge gentemot myndigheter, vars tjänstemän har makten att försvåra eller till och med stänga ner deras verksamhet.

Miljökontroll- och djurskyddsverksamheten genomsyras tyvärr ibland av en stor rutin med låg kunskap om den faktiska verksamhet som ska kontrolleras. Det gör att en del lantbrukare måste förklara grundläggande biologiska samband och avsätta tid och resurser till att rätta rena felaktigheter. Det är därför viktigt att de som arbetar med miljö- och djurtillsyn har relevant kompetens för ändamålet. Vi menar också att de som arbetar med djurskyddstillsyn av animalieproduktion i största möjliga mån ska ha egen yrkeserfarenhet av djurhållning. Dessutom bör alla tjänstemän som handlägger och hanterar frågor som berör de landsbygdsnära näringarna åläggas en obligatorisk praktik på jord- och skogsbruksföretag.

Tvårvillkor och sanktioner

Reglerna kring tvårvillkoren betyder att lantbrukarna ska uppfylla ett antal verksamhetskrav inom till exempel tvårvillkorsområdet djurskydd, för att få fulla stöd. Överträdelser bestraffas med avdrag på stöden och om lantbrukarna inte rättat till tidigare uppmärksammade fel blir avdragen procentuellt större, från 3 till 15 procent.

Enligt EU:s regelverk (Artikel 41a) ska avdrag bara göras om bonden gjort sig skyldig till samma överträdelse inom en treårsperiod.

Det har uppdagats att många av de så kallade tvårvillkoren systematiskt tillämpas felaktigt i Sverige. Representanter för Jordbruksverket har själva medgivit att deras avdragssystem är fel. Det har resulterat i att tusentals lantbrukare kan ha fått avdrag för fel som de inte har begått. Jordbruksverket har nämligen gjort avdrag och hänvisat till den övergripande rubriken för ett tvårvillkorsområde – utan att ange den specifika överträdelser. Och trots att Jordbruksverket har gjort fel tänker man inte reglera detta ekonomiskt. Vi i Sverigedemokraterna anser att det bör föreligga en rätt för de drabbade lantbrukarna att återkräva felaktigt avdragna avdrag när uppenbara fel har begåtts från myndigheternas sida.

Jordbruk som miljöpåverkande verksamhet

Idag klassas något så naturligt som jordbruk som miljöfarlig verksamhet och likställs med gruvtäkter och annan industri. Vi i Sverigedemokraterna vill istället klassa jordbruk som miljöpåverkande verksamhet, vilket skulle förenkla handläggningen för miljötillstånd och anmälan av animalieproduktion. Dessutom vill vi se enklare förprovningar av djurstallar.

Det måste bli enklare att bedriva jordbruk utan att överge höga ambitioner vad gäller miljö. Det handlar om att se systemet ur ett helhetsperspektiv. Myndigheterna bör eftersträva långsiktiga och målstyrda regelverk med mer generella rutiner och allmänna råd och styra bort från detaljstyrning och skjutmåttjustis.

Förbränning av slaktavfall

Som djurhållare är man skyldig att ta hand om döda djur och slaktbiprodukter på ett säkert sätt för att undvika risk för spridning av smittsamma sjukdomar. Normalt ska slaktavfall eller kadaver sändas till en godkänd eller registrerad anläggning eller mottagare. Man får också gräva ned döda sällskapsdjur och hästar i hela landet men måste följa kommunens anvisningar och EU-lagstiftningens krav på nedgravning.

Det finns även undantag för en del slaktbiprodukter, som får grävas ned. Till exempel gäller det avfall från vilthanteringsanläggningar, renslakt och husbehovsslakt. Slaktbiprodukter som uppstår vid bland annat jakt för eget eller jaktlagets bruk kan lämnas kvar i skogen.

Det kan nämnas att för lantbruk med fjäderfä- och svinproduktion som har gårdspanna finns idag möjlighet att få pannan godkänd av Jordbruksverket för förbränning av gårdens döda djur. Vi anser att fler djurslag och även slaktavfall i större grad än idag borde kunna brännas i gårdspannor och värmeverk.

Stallgödselspridning

En stor kostnad för gödsel är lagringen, eftersom produktionen är ganska konstant, medan spridningen bara sker vissa tider på året. Därför är det angeläget att hitta vägar att lätta upp regelverket för när gödseln tillåts att spridas. Sverigedemokraterna anser att lantbrukarna bör ges ett större förtroende att sprida gödsel efter förnuft. Därför behöver det ske en översyn och lättnad kring tider för spridning och hantering av stallgödsel.

Slam och återföring av växtnäring

När det gäller slam och återföring av växtnäring så måste man ta hänsyn till två viktiga faktorer: säkerhet och växttillgänglighet. När det gäller säkerhet så gäller det främst hälsa, miljö och konsumenternas förtroende. Här kan det konstateras att både lantbrukare och konsumenter är tveksamma till livsmedel producerade på jordbruksmark där slam har tillförts.

Majoriteten av allt slam används i dag som marktäcke för olika deponier och inom cirka tio år kommer denna möjlighet att upphöra då de flesta deponierna kommer att vara färdigtäckta. Efter detta kommer i stort sett användningen av slam som marktäcke inte längre vara möjlig. Därför behöver det utvecklas bättre metoder för att möjliggöra

en återcirkulation av växtnäring i en renare och attraktivare form som både producenter och konsumenter kan acceptera.

Avseende växttillgänglighet så har slam, avseende fosfor, en växttillgänglighet på ca 20–30 procent vilket i praktiken innebär förrådsgödsling och över en tid på 3–5 år är växttillgängligheten 70 procent.

Vid en förbränning är växttillgängligheten ca 90–95 procent, det vill säga askan är användbar som mineralgödsel och fullt utbytbar samt lämplig i precisionsgödsling. Inom växtodlingsrådgivningen ligger idag fokus på att ge exakta givor och nå balanser mellan giva och bortförsel av skörd. Förrådsgödsling är något som man i de flesta fall undviker.

I projektet ”Slambränsleblandningar – förbränning och fosforutvinning” medfinansierat av Waste Refinery studerades fullskalig slamförbränning och efterföljande fosforutvinning ur askan. Ur den bildade askan utvanns mono-ammoniumfosfat (MAP). Genom att samförbränna rötslam kan näringen bättre återcirkuleras i ett kretslopp. Dessutom kan eventuella organiska föreningar och läkemedelsrester destrueras samtidigt som fosfor kan återföras. Den nya teknologin skapar även en möjlighet att bättre återvinna fosfor även ur slam av sämre kvalitet.

Vattendirektivet

Om det föreslagna åtgärdsprogrammet för att uppfylla vattendirektivet skulle genomföras fullt ut skulle det få långtgående konsekvenser för svensk livsmedelsproduktion. Sverige har valt en egen modell där direktivets alla olika mål och krav har fått status som miljö kvalitetsnormer. Regleringen är oklar och risken är stor att de svenska kraven kommer att medföra långtgående rättsliga konsekvenser för enskilda fastighetsägare och försämra lantbruksföretagens konkurrenskraft.

Vattendirektivet är i grunden ett sunt åtgärds paket, men det lägger en alldeles för stor ekonomisk börda på lantbruket, som kan tvingas ta avsevärda arealer åkermark ur produktion. Sverigedemokraterna anser att åtgärdsprogrammets förslag till åtgärder måste präglas av kostnadseffektiva åtgärder och en balans mellan god vattenmiljö och ett hållbart och konkurrenskraftigt svenskt jord- och skogsbruk.

Närproducerat proteinfoder

Det svenska lantbruket bygger mycket av sin animalieproduktion på importerade proteinfodermedel. Att vi har en import av fodermedel är naturligt i en internationell marknadsekonomi, men problemet är att en stor del av importen utgörs av produkter som kan ha en stor miljöbelastning i ett globalt perspektiv.

Importen av dessa ur miljösynpunkt tveksamma fodermedel sker samtidigt som vi i Sverige har goda förutsättningar att öka såväl produktion som användningen av närproducerade och hållbara proteinfodermedel. Genom ett mer effektivt utnyttjande av jordbruksmarken och framför allt ökad odling av oljeväxt- och proteingrödor som raps, oljelin, ärtor och åkerbönor kan vi få fram fullgoda ersättningsprodukter till importerade soja- och palmolja produkter.

En ökad odling av proteingrödor och användning av närproducerat foder ger en minskad miljöpåverkan från produktionen av mjölk, kött och fjäderfä produkter. Det ökar också den biologiska mångfalden och markens bördighet i Sverige genom att det

bidrar till mer varierade växtföljder. För att öka andelen närproducerat proteinfoder krävs bland annat mer resurser och forskning för odling, bekämpningsmedel, skörd och tillverkning av proteinfoder.

Godkännande av bekämpningsmedel

Den sista mars meddelade Kemikalieinspektionen (KemI) att den inte beviljade dispens för ogräsmedlet Stomp i lök-, purjolöks-, palsternacks- och bönodling. Från och med i höst kommer ogräsmedlet Fenix som använts i nästan all svensk grönsaksodling endast att kunna användas i mycket låga doser eftersom Sverige tillämpar en annan typ av riskbedömning än andra EU-länder. Det är oklart huruvida de låga doserna kommer att fungera tillfredsställande och det finns en uppenbar risk att andelen resistent ogräs ökar. Dessutom försvinner ogräsmedlet Totril inom EU till nästa år. Den ersätts av ett annat bekämpningsmedel som KemI ännu inte godkänt för användning i Sverige.

Konkurrenskraftsutredningen har konstaterat att Sverige har tillgång till betydligt färre växtskyddsmedel av betydelse för produktionen än övriga europeiska konkurrentländer. Tillgången till lämpliga växtskyddsmedel har en betydelse för att vi ska kunna bibehålla och utveckla det svenska lantbruket. Sverigedemokraterna anser därför att det är av stor vikt att Sverige tillämpar ett ömsesidigt erkännande och accepterar andra medlemsländers godkännandeprocesser. Kemikalieinspektionen behöver ges i uppdrag att förenkla handläggningen kring godkännande av växtskyddsmedel. Dessutom bör KemI ha ett ansvar för att säkra tillgången på växtskyddsmedel för grödor som odlas i liten omfattning och för begränsade användningsområden.

Bekämpningsmedelsskatt

Den svenska bekämpningsmedelsskatten har funnits sedan 1984. Skattesatsen är idag 34 kr per kg verksamt ämne och har kritiserats för att inte ha märkbar effekt på vare sig användning eller riskindex. Flera statliga utredningar har pekat på behovet av att differentiera bekämpningsmedelsskatten till preparatens olika miljö- och hälsorisker. Flera länder har infört differentierade skatter på bekämpningsmedel. Det finns också flera exempel på teknik för icke kemiskt växtskydd där användningen skulle stimuleras av en differentierad bekämpningsmedelsskatt.

Det ska även konstateras att de bekämpningsmedel som används i Sverige genomgår ett omfattande regelverk för godkännande, hantering och miljöövervakning. Produkter som inte är säkra för människor, djur och för miljön blir inte godkända medan de produkter som godkänns ändå måste anses vara säkra.

Ett eventuellt införande av en riskdifferentierad skatt får heller inte innebära en kostnadsökning för lantbruks- och trädgårdsproduktionen, något som annars riskerar att försämra det svenska lantbrukets konkurrenskraft. En ökad lönsamhet i lantbruket är centralt för såväl miljömålen uppfyllnad som målen om en levande landsbygd. Med detta sagt så kan Sverigedemokraterna tänka sig att utreda hur en differentierad bekämpningsmedelsskatt kan utformas.

Anders Forsberg (SD)

Runar Filper (SD)

Martin Kinnunen (SD)